

18. МЕЃУНАРОДЕН САОМ НА КНИГА И ЛИБРОГРАФИКА

Раде Силјан, директор на "Матица македонска"

На годинашниот Саем на книгата учествуваме со повеќе од 200 нови наслови, објавени последнава година, речиси од сите области. Особено внимание ѝ посветивме на македонската белетристика, проза, поезија, критика, есеи и на нашето културно наследство. Објавивме неколку капитални монографии, меѓу кои би сакал да ги спомнам монографиите "Македонски манастири", "Македонски народни носии" и Монографија за главниот град на Македонија, за Скопје. Но, истовремено објавивме и повеќе светски хитови, кои практично се и најпродавани, не само на Саемот, туку и воопшто во книжарницата на "Матица македонска".

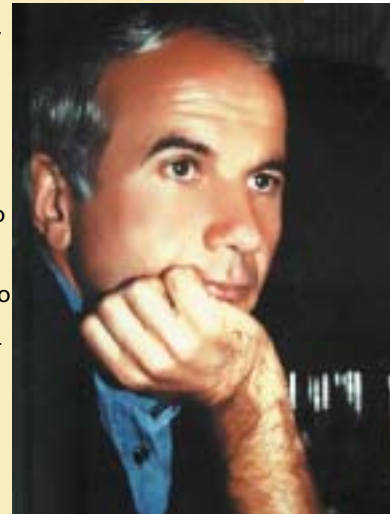
Можеби годинава посетеноста е нешто помала во споредба со претходните години, но мислам дека во тоа има и повеќе фактори, пред сè, промената на терминот на одржување на Саемот. Инаку вообичаено тој се организира во април, а годинава се помести за еден месец, по барање на дирекцијата на Саемот. Но, мислам дека е општо задоволството кога се говори за македонската книга, зашто само на тој начин ние се здобиваме и со нови читатели, нови почитувачи на книгата и воопшто на македонскиот јазик, така што создаваме атмосфера за афирмација воопшто на македонската култура. Генерално, многу сум задоволен од интересот, бидејќи имаме широк спектар на изданија, се разбира и голем круг наши приврзаници. Само клубот "Матица" има повеќе од 15.000 членови, така што со повеќето од нив работиме и соработуваме. На Саемот нè посетија многу наши верни членови и сметам дека на тој начин воспоставуваме убава соработка со крајниот конзумент на книгата и практично тие се мерило за нашата работа.

■ Пишува: Ружица ГОЧЕВСКА

"Годинава ќе имаме подобар Саем од лани, кој конечно ќе заличи на меѓународна манифестација", вака издавачите го најавуваа 18. Меѓународен саем на книгата и либрографката, кој веќе е во заборав. Сепак, празникот на убавиот пишан збор потфрли во својата концепциска и реализациска замисла. Најавуваната меѓународна манифестација беше засенета од балканската издавачка фела, од странските гостување немаше ниту трага ниту глас. За добрите и за лошите страни на македонскиот Саем проговорија неколкумина реномирани издавачи и читатели, кои ги опишаа своите импресии од она што беше Саем на книгата.

Науме Радически, професор на Филолошки факултет "Блаже Конески"

Имицот, мислам на среденоста, техничкиот и архитектонски распоред на халите, станува поинтересна. Бројноста на изданијата и издавачите, како од земјата, така и од странство, не е мала и не е неинтересна, од друга страна, пак, некое попустливо око не може да не биде загрижено, поради фактот што македонската книга не е на тоа доминантно ниво на кое би сакал да биде. Инаку, последнава испоставка на Саемот е суптилен илустратор и на тоа што пишуваме, што објавуваме, како и колку што читаме, но не малку и на состојбата на авторот во Македонија во сегашново време.

МОЖЕШЕ И ПОДОБРО!

Жарко Кујунџиски, писател

За мене Саемот на книга не беше ниту добар, ниту лош. Годинава поместен за еден месец подоцна, тој само беше најреално огледало за тоа какво ни е издаваштвото. Ништо повеќе и ништо помалку од тоа. Кога зборуваме за Саемот, зборуваме за македонските издавачи. А очигледно беше: штандови, книги, кафе, малку попусти, сè тоа сместено во две хали. Тук-таму некој сфатил дека треба да се биде иновантен во маркетингот и тоа е за поздрав.

Позитивно гледам на присуството на Торгни Линдгрен, Раде Шербеџија и Ведрана Рудан. Недостасува присуството на уште вакви светски имиња за време на саемските денови, но и организирање средби со македонски писатели. Посетеноста беше околу 15.000 гости што, во споредба со минатата година, значи дека бројката е речиси преполовена. И покрај сè, мојот впечаток е дека во Скопје се купуваат книги, иако десетина бестселер наслови на неколку издавачи имаат тираж колку сите други изданија заедно.

Ненад Гвоздановиќ, одговорен уредник во издавачка дејност на "Детска радост"

Генерално не сме задоволни. Пред сè, не сме задоволни од посетата и од продажбата, што е значително послабо од претходните години. Инаку, ние се претставивме со многу нови 20-30 изданија. За најмладите го понудивме 10-томниот роман сликовница од Велко Неделковски и Александар Сотировски. Двете изданија на Горјан Петрески ги издадовме повторно, бидејќи владее голем интерес. Всушност, тој е најпродаван автор на Саемот според најмладите, а станува збор за "Марта" и "Сама". Иако сме "Детска радост" издаваме и книги за возрасни. Можеме да се пофалиме дека сме годинашен добитник на наградата за роман на годината на Пајо Авировиќ за романот "Џахиз". Сакам да ги спомнам и енциклопедиските изданија, каде сме без конкуренција во македонската литература за млади, "100 години славни личности" и енциклопедија за млади во два тома. Лошата посетеност, пред сè, се должи на лошиот термин на Саемот. По Велигденските и Првомајските празници, вклучувајќи го и времето на матурските прослави, апсурдно е да се очекува посетеност. Всушност и општата состојба во државата влијае во комплетната годишна апсорпција на книгата.

Душко Крстевски, поет

Сметам дека годинашниот Саем донесе многу нови и добри изданија, но сепак разликата е забележителна во споредба со претходните две-три години. Посетеноста беше задоволителна, особено е голема заинтересираноста за новите изданија од издавачката "ИЛИ-ИЛИ" и "Темплум", особено за романот "Бумбаров мед" од Торгни Линдгрин и "Платформи" од Мишел Уелбек, додека од домашните автори како најзначајно дело кое ќе го одбележи Саемот е новиот роман на реномираниот автор и универзитетски професор, Венко Андоновски, романот "Вештица".

Од стручната литература, сметам дека оваа година најмногу дојдоа до израз изданијата на "Магор", бројни книги од

областа на книжевната теорија и филозофијата. Особено ме восхитија новите изданија на "Табернакул", романот "Бесмртност" од Кундера, "Тврдина" од Меша Селимовиќ, бестселерот "Името на розата" од Умберто Еко, и сите дела од новата едиција "Четврт книжарница Табернакул".

Во споредба со претходните години се чини дека македонската читателска публика сè повеќе ѝ се навраќа на книгата, а тоа се должи на фактот што многу издавачки куќи ги следат светските книжевни текови и изданија, се грижат да ги преведат и да ги пласираат на македонскиот издавачки пазар. Многу македонски автори ги пласираат своите книги и во соседството и сметам дека со таква двострана комуникација може да се презентираат македонската книга и мисла, пошироко од нашиве меѓи.

Елена Спасовска, студентка на Филолошкиот факултет "Блаже Конески"

Саемот изобилува со голем број нови изданија и одлични попусти. Насловите за кои сум заинтересирана имаат добри саемски цени. Постои голема афирмираност на белетристичките нови наслови но, за жал, истовремено и недоволна реклама на новите изданија на нашите домашни автори. Недостасува иновативност и креативност во презентацијата на книгите и во севкупната поставеност и изглед на штандовите. Како студент на Филолошкиот факултет, она што не ми се допадна е незастапеност на одредена прирачна литература, која за нас е неопходна. Како редовен посетител на Саемот, се надевам дека наредните години овие недостатоци ќе исчезнат.

Христо Петрески, директор на ИК "Феникс"

Како и претходните години, така и оваа "Феникс" настапува со изданија за возрасни и со изданија наменети за најмладата популација. Интересирањето годинава беше поизразено за преведените хитови во издание на "Феникс". Ние имавме 15 нови хит наслови, од кои особено се издвоија неколку. Според барањата тоа беа "Дванаесетиот ангел" од Ог Мандино, "Тајната вечера" од Хавиер Сиера и "Принцезата Султана" од Џин Сасон. Нашите цени беа многу пристапни, најскапата хит книга чинеше 300 денари, а другите 150 и 200 денари. Навистина многу популарни цени, кои се доближуваат до печатарските трошоци на чинењето на една книга. Што се однесува до задоволството или незадоволството од Саемот, генерално сме задоволни. Можеби и не почувствувавме некој голем пад во продажбата, но сепак во однос на претходната година таа е намалена најмалку за 30 отсто. Но, годинава бројот на посетители беше исклучително помал, изостанаа организираниите посети на учениците, а платежната моќ на граѓаните, исто така, си го направи своето. И забележав дека оние кои се одлучија да дојдат на Саемот, главно, ги купуваа поевтините, потенките книги и не се одлучуваа за енциклопедии и за поскапи изданија. Од друга страна, пак, во однос на лани беше зголемена понудата на српските книги. Значи, повеќе работел увозот, повеќе работела трговијата од издаваштвото. Македонските издавачи едноставно беа поклопени, не можеа да се спротивстават на "поплавата" од српски наслови и буквално можеше да се продаде само онаа книга на македонски јазик чија цена беше пониска од цената на српските книги. На Саемот во физичка смисла воопшто ги немаше македонските писатели, многу малку македонски писатели дојдоа. А зошто? Затоа што ги немаше нивните книги. А, им ги немаше книгите, бидејќи не се конјуктурни, не се атрактивни во компарација со светската продукција. Одноставно, како да се избркани. Мислам дека тоа што во текот на годината се одржуваат повеќе други саемски манифестации, есенски, новогодишен, зимски, летен, си го направија своето.

